

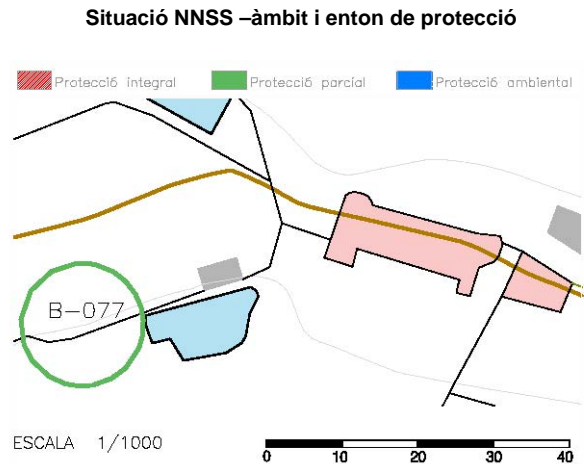
INFORMACIÓ IDENTIFICATIVA I DESCRIPTIVA

IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

Denominació	Conjunt hidràulic de la font de la Vila
Codi	BANY-B-077
Tipologia	Cojunt hidràulic
Ús actual	Font
Autoria	-
Estil o corrent	-
Grau de protecció	Codi Carta Arqueològica Municipal: 6_015

IDENTIFICACIÓ ESPAIAL

Municipi	Banyalbufar
Situació	Camí font de la Vila. Vora torrent d'en Roig (pol.3 parcel.70) Plànol 2B
Coordenades UTM	X: 459166 Y: 4392966
Altitud	232 m.
Entorn	Rural
Referència cadastral	07007A003000700000SE

DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT

Descripció constructiva / estructures

La Font de la Vila, la principal del poble, s'obri en el llit empedrat del torrent d'en Roig, on evacua l'aigua excedentària, a 270 m. sobre el nivell de la mar.

Conjunt hidràulic. La font pot regar prop de 70 hectàrees de terreny, a través d'unes sèquies generals que es desvien cap a les sèquies particulars. La sèquia principal, en termes de capacitat, és la sèquia d'Abaix, en segon lloc la de Dalt i per últim, la sèquia de Son Bauçà. El sistema de repartició d'aigua entre els seus propietaris és el denominat ma'jil.

Qanat. Galeria amb volta de pedra seca, de 25 m. de longitud, d'un pou mare i d'una sèrie de sortides a l'interior del torrent per desviar els excessos d'aigua; una galeria lateral compleix, també, aquesta funció. El cabdal d'aquesta captació s'ha considerat que oscil·la aproximadament entre 20 tm./hora a l'estiu i 70 tm. a l'hivern. Fa pocs anys, amb fons econòmics de la conselleria d'Agricultura, s'ha construït amb parament de pedra una volta de canó davant l'ull de la font, amb porta de ferro tancada per evitar-hi l'accés.

Sèquies i ramals. S'han de distingir entre sèquies generals o comunitàries i les particulars que distribueixen l'aigua des del safareig de la parcel·la. Les antigues eren de morter de calç i algunes més secundàries de teules. Per a les generals un camí acompanya la sèquia per facilitar tant la seva neteja com el repartiment de l'aigua. Els trestalladors i les fibres serveixen per desviar l'aigua cap a les sèquies particulars a través d'unes posts de fusta o rajoles de fang que s'encaixen a les regates prèviament picades a la pedra. Actualment les dues sèquies principals i alguns ramals es troben canalitzats per tubs de PVC i tapades amb formigó.

La sèquia d'Abaix té una longitud de 880 m i subministra aigua a 90 safareigs distribuïts entre els ramals següents: Can Tit, la Calçada, es Carreró, es raig d'en Bac, sa Marina, el ramal de sa Baronia, el del camí del Molí i el de can Gelabert. Els més importants de la sèquia d'Abaix, pel nombre de safareig que reguen, són el de sa Calçada (1000 m. de llargària i 20 safareigs) i sobretot, el de sa marina, de 1.140 m. i 23 safareigs que se n'abasten. La sèquia d'Abaix davalla des de la font fins al poble a partir d'on es bifurga i rega els horts de la part inferior i de l'oest.

La sèquia de Dalt rega la franja superior de la vall; és la sèquia més llarga, 2.152 m. però sols subministra aigua aproximadament a uns 40 safareigs. Ramals principals: cas Batle (5 safareig), l'Hospital (15 safareigs), sa Costa i can Pico (400 m. i 6 safareig).

Safareigs. Aproximadament la font de la Vila abasteix uns 190 safareigs. Les seves formes i capacitats són variables, perquè s'adaptessin a les condicions del terreny i als angles que formem les marjades.

Construïts amb la tècnica de pedra en verd (pedra i morter), malgrat també n'hi ha de ciment

Cronologia	Medieval islàmic s.X-XX
Criteris datació	Referències documentals. Estructures
Classificació general	Element etnològic
Accessibilitat	A peu
Funcionalitat	Agrícola
Materials i tècniques de construcció	Pedra calcària local. Marès. Argamassa. Ciment. Pedra en verd
Categoria	b) Patrimoni rural

NOTES HISTÒRIQUES

El qanat de la font de la Vila, s'ha d'entendre conjuntament a la concepció d'assentament d'una comunitat andalusí a la vall de Banyalbufar i la conseqüent planificació per a l'explotació del territori.

BIBLIOGRAFIA

Albertí 1984a Carbonero 1982

Carbonero 1983
 Carbonero 1984b Carbonero 1984c Carbonero 1984d
 Carbonero 1992: 231-243

ESTAT DE CONSERVACIÓ

Estat de conservació

II Quan manquen alguns dels elements estructurals del monument (tant per degradació com per modificació) però és possible la reconstrucció hipotètica

Causes del deteriorament

Obres públiques

Defectes de conservació

Erosió

Perills eventuais

Instal·lacions

Treballs realitzats

Alteració de la fesomia original.

Estudis específics

Reforma

INFORMACIÓ NORMATIVA

PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

Grau de protecció:

B

Propietat

Particulars

Classificació del sòl:

No Urbanitzable

Usos permesos:

Segons Pla d'Ordenació de Recursos Naturals de la Serra de Tramuntana. Capítol IV: zones d'ús compatible.

Just. valor patrimonial / protecció

Agrícola-ramader i habitatge annex a l'explotació. Segons secció 11- Sòl No urbanitzable art. 130 de les NNSS. Es permet habitatge rural, edificació explotació ramadera i cases d'eines segons els art. 131, art.132 i art.133 respectivament de la mateixa secció de les NNSS

Elements destacats a preservar:

Valor patrimonial, Valor Històric i Valor Etnològic

Intervencions permeses

Estructura i ús vinculat (hidrològic)

Intervencions no permeses

Conservació. Consolidació. Restauració. Rehabilitació.

Intervencions preferents

Enderroc total, Transformacions tipologia constructiva, actuacions que desvirtuin el caràcter patrimonial del bé i el seu ús infraestructural vinculat (hidrològic)

Afectació Llei de Costes

Elements configuradors de la font, via d'aigua, entorn immediat

Altres/Observacions:

-

ZONA DE PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

Àmbit d'influència:

-

Definició de les intervencions preferents s/ l'entorn de l'element:

Finques colindants

IMATGES

